

XEDEA	JARDUERA-ILDOAK	NEURRIAK	ZER	ZERTARAKO
	1.1 Energia-kontsumoaren neurketa	1.1.1 Energia-kontsumoaren monitorizazioa	Enpresa batek kontsumoa eta energia-gastua murrizteko eman behar duen lehen pausoa bere kontsumo-datuak zehatz-mehatz ezagutzea da. Monitorizazio-sistemen bidez, monitorizatutako ekipo eta instalazioen kontsumoak, aldagaiak eta energia-adierazleak ikus daitezke denbora errealean. Horrek, era berean, aukera ematen du hobetu beharreko arloak identifikatzeko, eta kontsumoa murrizteko eta eraginkortasun energetikoa hobetzeko erabaki informatuak hartzea errazten du. Merkataritza txikiaren eta ostalaritzaren energia-kontsumoaren zatirik handiena elektrikoa da, baina erregai fosilen kontsumoa ere badago, galdaretan, sukaldeetan eta garraio-ibilgailuetan. Especializatu gabeko establezimenduetan, batez ere elikagaiak, edariak eta tabakoa saltzen dira, eta saltoki especializatuetan, haragia eta haragikiak txikizka saltzen dira. Kontsumo gehiena lokalaren klimatizazioari, elikagaiak eta edariak hozteari eta argiztapenari lotuta dago. Jatetxeen arloan, energia-kontsumoa sukaldearekin eta, ondoren, lokalaren klimatizazioarekin, elikagaien eta edarien hoztearekin, argiztapenarekin eta aireztapenarekin lotuta dago, besteak beste. Turismorako ostatuetan, energia gehien kontsumitzen dutenak klimatizazioa, ur bero sanitarioa, argiztapena, sukaldeak eta igogailuak dira.	Makinen, ekipoen, ekoizpen-prozesuen, instalazioen eta abarren energia-kontsumoaren etengabeko monitorizazioak aukera hauek ematen ditu: - Erakundearen energia-kontsumoak ezagutzea eta kontrolatzea. Kontratututako potentzia behar bezala dimentsionatzea. - Energia-kontsumoa murrizten eta energia-eraginkortasuna hobetzen laguntzea. - Informatutako erabakiak hartzea erraztea. - Produktzio-eragiketetan kontsumoa hobetu daitekeen eremuak identifikatzen laguntzea. - Eraginkortasunik gabeko edo funtzionamendu txarreko prozesuak, ekipoak edo makineria identifikatzea.
		1.1.2 Energia-auditoretzak egitea	Energia-auditoretza erakunde baten energia-fluxuen ikuskapena eta azterketa da. Energia-auditoretzak energia-kontsumoaren datu operatibo eguneratueta, neurtueta eta egiaztagarrietan oinarritzen dira; beraz, tresna horien bidez, erakundeek energiaren erabilerari dagokionez zer egoera duten jakin dezakete, zer ekintzarekin hobe dezaketen kuantitatiboki detektatu, eta energia aurrezteko eta eraginkortasunez erabiltzeko plan bat ezarri, energia-kontsumoa etengabe hobetzeko estrategia gisa. Energia-ikuskapenak dira deskarbonizazio-neurriak eta -aukerak identifikatzeko, erakunde baten karbono-aztarna kalkulatzeko eta produktu edo zerbitzu baten bizi-zikloaren analisirako oinarrietako bat. Garrantzitsua da jarduera egiten den lokaletan eta eraikuntzetan eraginkortasun energetikoa baloratzea, eta arreta berezia ematea isolamendu termikoari, klimatizazioari, argiztapenari, ur bero sanitarioari (UBS) eta zenbait ekipo erabiltzearen ondoriozko kontsumoari: hozkailuak, izozkailuak, labeak, sutegiak, sukaldeko beste ekipo batzuk, telebistak, garbigailuak, lehorgailuak eta abar. Energia autokontsumorako, energia elektrikoa jatorrizko ziurtagiriarekin kontratatzeko edo ibilgailuetan eta galdaretan erregai fosilak ordezkatzeko aukera ere aztertu behar da, adibidez. Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzko otsailaren 21eko 4/2019 Legeak, III. tituluari, eta Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzko azaroaren 10eko 254/2020 Dekretuak eraikuntzaren sektorearen legeko betebeharrak jasotzen dituzte energia-auditoretza arloan. Estatu mailan, 56/2016 Errege Dekretuak energia-eraginkortasunari buruzko 2012/27/EB Zuzentaraua egokitzen du.	Energia-auditoretzak funtsezkoak dira hobetzeko aukerak identifikatzeko, eta energia aurrezteko eta energia berriztagarrietarako proiektuetan inbertsioak sustatzeko. Energia-auditoretza bat egiteak onura hauek dakartza, besteak beste: - Energiaren kontsumoa eta kostua optimizatzea eta energiaren kudeaketa hobetzea. - Ekoizpenean energiaren aurrezpena eta eraginkortasuna hobetzeko arloak eta aukerak identifikatzea - Ekoizpen-praktikak hobetzea eta ekipo kontsumitzaileen eragiketetan aldaketak egitea. - Eraginkorrek ez diren edo gaizki funtzionatzen duten prozesuak, ekipoak edo makinak identifikatzea. - Teknologia eraginkorragoa lortzeko aukera (jardueraren berezko makinak eta ekipamenduak aztertzea barne). - Eraikinaren eraginkortasun energetikoa optimizatzea (isolamendua, egokitzen-sistemak, argiztapen-ekipoak...). - Energia-iturriak dibertsifikatzea eta erregai-aldaketen bidezko optimizazioa. - Erabaki informatuak hartzea errazten du, eta energia-trantsizioaren arloan inbertsioak egiteko aukera ematen du, kostu/etekin erlazio onenarekin. - Energia kontsumitzean berotegi-efektuko gasen emisioak murriztea.

XEDEA	JARDUERA-ILDOAK	NEURRIAK	ZER	ZERTARAKO
1. Energia-kontsumoaren eta berotegi-efektua eragiten duten gasen emisioen ebaluazioa	1.2 Trantsizio energetikorako helburuak eta jarduketak ezartzea	1.2.1 Hobetu beharreko arloak identifikatzea	Erakundea deskarbonizatzeko lehenetsunezko arloak identifikatzea. Ostalaritzan (ostatua edo jatetxea) eta txikizkako merkataritzan diharduten zerbitzuen sektoreko enpresen kasuan, eremu nagusi hauek identifikatu dira: - Jarduera egiten den eraikin eta lokaletan energia aurrezte eta eraginkortasunez erabiltzea (isolamendua, klimatizazioa, argiztapena...). - Erabiltzen diren ekipoen energia-aurrezte eta -eraginkortasuna, bereziki hotz-ekipoetan eta klimatizazio-ekipoetan. - Energia berriztagarriak ezartzea autokontsumoaren bidez, energia elektrikoa jatorrizko berrerekin kontratatuz edo erregai fosilen ordez erregai alternatiboak erabiliz galdara edo ibilgailuetan, adibidez. - Ur sanitarioaren kontsumoa murriztea eta dutxetan eta konketetan gehieneko tenperatura 45 °C inguruan erregulatzea. - Erabilitako baliabideak murriztea eta hornidura-katea deskarbonizatzea. - Hondakinak minimizatzea eta behar bezala kudeatzea. Elikagaiak alferrik galtzea murriztea. - Hozgarri jasagarriak erabiltzea. Nolanahi ere, enpresa bakoitza desberdina denez, beharrezkoa da barne-/kanpo-azterketa egitea, hobetzeko aukera horiek identifikatzeko.	Hobetu beharreko arloak identifikatzeak erakundearen deskarbonizazioa gauzatzeko behar diren baliabideak optimizatzea ahalbidetzen du, eta horrek sortutako emisioak, inpaktua eta eragiketa-kostuak murriztea dakar.
		1.2.2 Energia aurrezteko eta eraginkortasunez erabiltzeko plana zehaztea eta ezartzea	Energia Aurrezte eta Efizientzia Plan bat dokumentu batean jasotzen den estrategia bat da, eta haren helburua da energia kontsumoa murrizteko eta energia eraginkortasuna handitzeko erakundean garatu beharreko jarduerak gauzatea. Eskematikoki, aurrezte- eta eraginkortasun-plan orok funtsezko elementu batzuk izan behar ditu: - Erakundearen egungo energia-kontsumoa eta neurketa. Hasierako energia-ikuskaritza egiteak aukera ematen du energia-kontsumoak eta energiaren erabilera aztertzeko, hobetzeko arloak identifikatzeko eta irtenbide espezifikoak proposatzeko. - Helburu argiak eta lorgarriak ezartzea, energiaren kontsumoa murrizteari, eraginkortasuna hobetzeari eta kostuak gutxitzeari dagokienez. Helburu horiek berariazkoak, neurgarriak, lorgarriak, garrantzitsuak eta denbora jakin batean egitekoak izan behar dute. - Helburuak lortzeko egin beharreko ekintzak garatzea. Energia-auditoretzatik eta hobetzeko arloak eta aukerak identifikatzetik abiatuta, kostu/etekin erlazio onena duten neurriak ezartzen dira energia-trantsizioan aurrera egiteko. - Ekintzen ezarpenari lotutako eta ekintzak burutzeko denbora-muga duen inbertsio-plana. - Langileak energia-trantsizioaren eta praktika operatibo eraginkorren arloan gaitu eta sentsibilizatzea. - Etengabeko monitorizazio- eta jarraipen-sistema ezartzea, ezarritako helburuetarantz egindako aurrerapena neurtzeko, ekintzak berrikusteko eta beharrezko aldaketak eta doikuntzak egiteko.	Energia aurrezteko eta eraginkortasunez erabiltzeko plan bati esker, erakundeak energiaren erabilera optimizatzea ahalbidetzen du. Hala, kontsumoa eta kostu energetikoak murrizten dira, eta, ondorioz, lehiakortasuna handitzen da. Era berean, igorritako berotegi-efektuko gasen kopurua murrizten da, eta, ondorioz, karbono-aztarna murrizten da, ingurumen-jasangarritasunari laguntzen zaio eta, ondorioz, irudi korporatiboa hobetzen da.
		1.2.3 Energia Kudeatzeko Sistema ezartzea	Energia asko kontsumitzen duten jardueren kasuan, Energia Kudeaketarako Sistema (EKS) bat ezartzeak aukera emango du energia-alderdiak etengabe kontrolatzeko eta horien jarraipena egiteko eta jarduera etengabe hobetzeko prozedura bat ezartzeko. Horrela, energia modu eraginkorragoan erabiltzen eta horri lotutako kostuak murrizten lagunduko da. 4/2019 Legeak, otsailaren 21ekoak, Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzkoak, eta 254/2020 Dekretuak, azaroaren 10ekoak, Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzkoak, zerbitzuen sektoreko kudeaketa energetikoko sistemen arloko legeko betebeharrak jasotzen dituzte, eta EKS bat ezartzeko betebeharra ezartzen dute ezarritako kontsumo energetikoaren atalasea gainditzen duten jardueretarako. Aukeran, Energia Kudeatzeko Sistema (EKS) UNE-EN ISO 50001:2001 arauarekin lotu daiteke. Munduan gehien erabiltzen den enpresa-energia kudeatzeko arauetako bat da.	Energia Kudeatzeko Sistema ezartzeak antolakundearen energia-jarduera hobetzea bermatzen du, eta murriztu egiten ditu energia-kontsumoa, eragiketa bakoitzeko kostuak, eta erakundeak sortutako berotegi-efektuko gasen emisioak eta ingurumen-inpaktua.

XEDEA	JARDUERA-ILDOAK	NEURRIAK	ZER	ZERTARAKO
	1.3 Berotegi-efektuko gas-isuriaren eta ingurumen-inpaktuaren neurtzea	1.3.1 Kalkulatu karbono korporatiboaren azterna 1. eta 2. irismenatarako, eta, ahal den neurrian, baita 3. irismenerako ere.	Karbono-aztarnak erakunde baten jarduera guztietatik sortutako berotegi-efektuko gasen (BEG) guztizko kopurua neurtzen du, CO2 tona baliokidetan. Unitate hori sortutako BEGen emisioek berotze globala eragiteko duten ahalmenean oinarritzen da. Erakundearen karbono-azterna kalkulatzeko hainbat tresna erabil daitezke, hala nola: - Eusko Jaurlaritzaren Ingurumen Jarduketarako Sozietate Publikoak (IHOBE) edo Trantsizio Ekologikoaren eta Erronka Demografikoaren Ministerioak (MITECO) garatutako tresna publikoak. - Erakundeari kalkulua egiten laguntzen dioten kanpoko laguntzak. Hirugarren independente batek karbono-azterna baliozkotzeak eta egiaztatzeak objektibotasun, sinesgarritasun, gardentasun eta fidagarritasun handiagoa eematen die lortutako emaitzei. Karbono-azterna kalkulatu ondoren, erregistro publiko batean erregistra daiteke, erakundeak deskarbonizazioarekin eta jasangarritasunarekin, ingurumen-erantzukizunarekin eta gardentasunarekin duen konpromisoa frogatzeko.	Karbono-aztarnaren kalkuluak: - Erakunde batek klima-aldaketan egiten duen ekarpena kuantifikatzeko aukera ematen du. - Erakundearen eragiketa, ekipo eta makinen barruan BEGen emisio-iturri nagusiak identifikatzen laguntzen du. - Erabaki informatuak hartzea errazten du, eta, beraz, kostu-onura erlazio onena duten neurriak aukeratzea. - Epe labur, ertain eta luzean BEGen emisioak murrizteko helburu kuantifikagarri eta errealistak ezartzeko aukera ematen du. - Karbono-aztarnaren aldirikako kalkuluari esker, BEGen emisioen murrizketan izandako aurrerapena monitoriza daiteke eta hartutako neurrien eragina ebaluatu.
		2.1.1 Energia-kudeatzaile bat izatea	Erakunde baten energia-hornidurarekin eta -kontsumoarekin lotutako zereginaz arduratzen den pertsona da energia-kudeatzailea, eta kontsumoa doitzeko eta energia garbiagoetarako trantsizioa egiteko energiaren erabilera eraginkorra eta aurrezpena sustatzen duten ekintzak gauzatzen ditu. Txantiloia osatzen duten pertsonen artean barneko energia-kudeatzaile bat izendatzean datza ekintza, energia-sistemei, teknologiei eta ekoizpen-metodo eraginkorrei buruzko ezagutza teknikoak izango duena eta honako funtzio hauek izango dituen: - Erakundearen energia-erabilera kudeatzea eta optimizatzea. - Energia-kontsumoak monitorizatzea. - Deskarbonizaziorako eta eraginkortasun energetikoa lortzeko aukerak identifikatzea. - Teknologia, praktika eta ekipo garbiagoak eta eraginkorragoak ikertzea eta gomendatzea. - Energiaren erabilera eraginkorra eta aurrezpena sustatzeko ekintzak egitea. - Deskarbonizazio-ekimenen eragina neurtzea. Kualifikazio hori duen langilerik ez badago, kanpoko kudeatzaile bat kontrata daiteke.	Energia-kudeatzaileak egiten du energia-kontsumoen azterketa zehatza, kontsumoak optimizatzeko. Era berean, energiaren erabilera eraginkorra eta aurrezpena sustatzeko ekintzak garatzeaz eta erakundearen trantsizio energetikoaz arduratzen da, hobekuntza arloak identifikatuz, ekipoen eta teknologia eraginkorragoaren arloan aholkatuz, hartutako neurrien inpaktua neurtuz, etab.

XEDEA	JARDUERA-ILDOAK	NEURRIAK	ZER	ZERTARAKO
		2.1.2 Ingurutzaileren isolamendu termikoa hobetzea eta eraikinen eraginkortasun energetikoaren ziurtagiria lortzea	Eraikin baten eraginkortasun energetikoa prestazioak eta erosotasuna galdu gabe energia-kontsumoa murrizteko duen gaitasuna da. Eraikinetako eraginkortasun energetikoa handitzeak energiaren kontsumoa eta haren ondoriozko eraginak (adibidez, berotegi-efektua eragiten duten gasen emisioak) murriztea ahalbidetzen du, eta horrek energia-kostuak murriztea dakar. Isolamendu termikoa eta ateen eta leihoen itxiturak eskasak direnean, energia-galera handiak gertatzen dira. Eraikinak, leihoak, atek eta klimatizazio-hodiak eta ur beroarenak termikoki isolatzeak energia asko aurrezten du, beroa eta hotza galtzea saihesten baitu. Energia-eraginkortasunaren ziurtagiria teknikari eskudun batek idatzitako agiri ofiziala da, eta higiezin baten energia-ezaugarriei buruzko informazio objektiboa jasotzen du. Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzko otsailaren 21eko 4/2019 Legeak eta Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzko azaroaren 10eko 254/2020 Dekretuak jasotzen dituzte industria-sektorearen legezko betebeharrak, papergintzarena barne, eraikinen ziurtagiri energetikoari dagokionez. Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzko azaroaren 10eko 254/2020 Dekretuak, III. Tituluan, hau adierazten du: "Euskal Autonomia Erkidegoko merkataritza eta zerbitzuen sektoreko eraikinek eraginkortasun energetikoaren ziurtagiria eduki beharko dute, gehienez 3 urteko epean, dekretu hau indarrean jartzen den egunetik aurrera". Euskal Autonomia Erkidegoko eraikinen eraginkortasun energetikoaren ziurtapenari eta ziurtapenaren kontrol-prozedurari eta erregistroari buruzko otsailaren 26ko 25/2019 Dekretuak eraikinen eraginkortasun energetikoaren ziurtagiriak jasotzea, erregistratzea, eguneratzea, ezeztatzea, salbuestea, ikuskatzea eta kontrolatzea arautzen du.	- Araudia betetzea. - Eraikinetan eraginkortasun energetikoa handitzeak energiaren kontsumoa eta horren ondoriozko eraginak murriztea ahalbidetzen du, esaterako, berotegi-efektua eragiten duten gasen emisioak. Horrek energia-kostuak murriztea dakar.
2.1 Energia-aurrezte eta -eraginkortasuneko neurriak ezartzea		2.1.3 Klimatizazioan, aire girotuan edo berokuntzan eta ur sanitarioaren berokuntzan energia aurrezteko eta efizientzia energetikoa lortzeko neurriak	- Klimatizazio-ekipoen ordez errendimendu eta eraginkortasun handiagoko beste batzuk jartzea, hala nola aerotermita, eguzki-kolektore termikoak, bero-ponpak eta biomasa-galdarak. - Gasolio-galdarak ezabatzea. Euskal Autonomia Erkidegoko jasangarritasun energetikoari buruzko otsailaren 21eko 4/2019 Legeak, 40. artikuluan (hidrokarburoak ezabatzea), honako hau adierazten du: "Zerbitzu- eta merkataritza-sektoreetan energia-iturri gisa hidrokarburo likidoak kontsumitzea gutxituz joan beharko da pixkanaka, 2030eko abenduaren 31ra arte, helburua izanik data horretatik aurrera erabat aldatzea eta, haien ordez, gutxiago kutsatzen duten energia-iturriak erabiltzea". - Instalazioa kontrolatzeko eta erregulatzeako sistema instalatzea (termostatoak), une eta eremu bakoitzeko eskariaren arabera jarduteko modua kontrolatu ahal izateko. - Ateak eta leihoak ixtea, klimatizazioko, aire girotuko edo berokuntzako ekipoak martxan daudenean. - Leihoetan beroa edo hotza ez sartzeko gailuak instalatzea (pertsianak, leihatilak, toldoak...). - Konfort-tenperaturak mantentzea. Berokuntzako eta hozteko tenperaturak, hurrenez hurren, 21 °C-ra eta 26 °C-ra mugatzea baloratzea. Berotzeko edo hozteko behar txikiagoa dakarren temperatura-kontsigna aldatzen den gradu bakoitzak kontsumoaren % 7 aurreztu dezakeela kalkulatzeko da. - Aldian-albian metalezko burdin sareak eta ekipoen iragazkiak garbitzea. - Girotzeko sistemetatik datozen fluido beroak eta hotzak zirkulatzen duten ekipoen eta eroanbideen isolamendu termikoa hobetzea. - Terrazetan elementu berogailuak saihestea, itxiak ez badira behintzat, energia-xahutze handia eragiten dute eta; horren ordez, mantak eskain dakizkieke bezeroei. Turismo-ostatueta ere garrantzitsua da honako neurri hauek hartzea: - Gelako argiztapen- eta klimatizazio-sistemak hutsik geratzen direnean deskonektatzen dituzten gailuak erabiltzea (hala nola giltzak edo txartelak). - Kontuan hartzea klimatizazio-sistema zentralizatuak eraginkorragoak direla indibidualizatuak baino. - Sabaiko haizagailuak instalatzea. - Instalazioa kontrolatzeko eta erregulatzeako sistema instalatzeak (termostatoak) aukera ematen du gela hutsen, erreserbatuen edo okupatuen eta beste gela batzuen arteko bereizketak egiteko, eta horrek aukera ematen du beharrezkoa den eremuak soilik egokitzeko, xahutzea saihestuz eta, beraz, energia-kontsumoa murriztuz. Eraikinetako instalazio termikoak Eraikinetako Instalazio Termikoen Erregelamendua onartzen duen uztailaren 20ko 1027/2007 Errege Dekretuak eta haren ondorengo aldaketek arautzen dituzte, eta horien artean dago martxoaren 23ko 178/2021 Errege Dekretua, Eraikinetako Instalazio Termikoen Erregelamendua onartzen duen uztailaren 20ko 1027/2007 Errege Dekretua aldatzen duena.	Klimatizazioaren eta ur bero sanitarioaren ondoriozko energia-kontsumoa murriztea.

XEDEA	JARDUERA-ILDOAK	NEURRIAK	ZER	ZERTARAKO
		2.1.4 Argiztapenean energia aurrezteko eta eraginkortasunez erabiltzeko neurriak	- Argiztapena hobetzea, argi naturala aprobetxatuz, sarrera oztopatu gabe, eta argi eraginkorrak erabiliz, hala nola LED argiak, balasto elektronikodun lanpara fluoreszenteak edo lanpara fluoreszente trinkoak edo kontsumo txikiak. - Behar diren argiak piztu eta hutsik dauden eremuak itzali. Kontrol- eta erregulazio-sistemak instalatzea: kanpoko argitasun-detektagailuak, argi naturalaren arabera piztea eta itzaltzea kontrolatzeko, mugimendu- edo presentzia-detektagailuak edo igarotze-eremuetan tenporizadorea duten etengailuak. - Argiaren eta hornidura elektrikoko sistemen mantentze-lanak eta berrikuspenak egitea. - Aldian-aldian argiak eta gainerako argi-iturriak garbitzea, hala nola leihoak. - Ekipoak deskonektatzea funtzionatzen ari ez direnean. - Ekipoak ahal denean "energia aurrezteko" moduan konfiguratzeko. - 22:00etatik aurrera kartelak, seinaleak edo iragarki argitsuak, erakusleihoetako argiak eta abar itzalita edukitzea baloratzea. Ostalaritzan, gainera, ohikoa da kanpoaldean guneak prestatuta izatea. Kasu horretan, erakundearen jabetzako kanpoko argiztapena badago, funtzionamendu-ordutegiak arautu behar dira, gastu energetikoa orduen eta erabileren arabera doitzeko; horretarako, kontrol-sistemak instalatu daitezke, hala nola zelula fotoelektrikoak edo erloju astronomikoak. Argiztapen-sistemak ere eraginkorra izan behar du, eta mantentze-lan eta garbiketa egokiak izan behar ditu. Eguzki-panel fotovoltaiko integratuekin argiztapenak instalatzeko aukera azter daiteke.	Argiztapenak eragindako energia-kontsumoa murriztea.
		2.1.5 Hotz-ganberen, hozkailuen, izezkailuen eta bestelako ekipoen eraginkortasuna hobetzea	Hotz-ganberen, hozkailuen eta izezkailuen erabilera eta eraginkortasun energetikoa optimizatzea: - Energetikoki eraginkorrak diren ekipoen erabiltzea. Eraginkortasunik ezean ordezkatzea bideragarria den aztertzea. - Ateak itxita mantentzea. - Tenperaturaren kontrola. - Aireztapenerako leku nahikoa uztea eta bero-iturrietatik hurbil egotea saihestea. - Gainerakak saihestu. - Hozgarriaren galerak (ihesak) kontrolatzea. - Ateetan plastikozko gortinak instalatzea, ateak irekitzean hotz gutxiago gal dadin. - Mantentze prebentiboa. - Gas hozgarrien ihesak kontrolatzea. - Hotz-ekipoen itxia hermetikoki ziurtatzea, hala nola izezkailuak, hozkailuak... Ez ireki ekipoen horiek beharrik gabe. Neurri hori elikagaiak prestatzeko beroa ekoizten duten beste ekipoen batzuetara zabaldu behar da; labeetara, esaterako. - Eraginkortasun energetikoko neurria ez izan arren, garrantzitsua da nabarmentzea atmosfera berotzeko ahalmen txikia duten hozgarri iraunkorrak erabili behar direla. Energia-kontsumoa minimizatzea, gainerako ekipoen ere energetikoki eraginkorrak izan behar dute, eta, beraz, komenigarria da hala izan ezean horiek ordeztea baloratzea, edo, bestela, kontsumo txikiagoa duten ekipoen edo teknologia berriak ote dauden aztertzea.	Elikagaiak eta edariak hozteko eta izezteko energia-kontsumoa murriztea.
		2.1.6 Mantentze-lan prebentiboa egitea	Mantentze prebentiboa aldi-aldi programatutako mantentze-lanak egitean datza, ekipoen, makinak, instalazioak edo eraikina bera kontserbatze aldera, funtzionamendu-egoera ezin hobean egon daitezen, gorabeheren edo arazoaren kopurua murriztuz eta haien balio-bizitza luzatuz. Aurreikusitako bizitza baliagarriari, ekipoiari, instalazioari eta abarri buruzko estatistiketan oinarritutako parametroekin planifikatzen dira mantentze-lanak, hutsigiterik gerta ez dadin, matxuren kopurua eta ondorioak murriztuz.	Ekipoen, makinak, instalazioen eta eraikinen errendimendua optimizatzea, energia-kontsumoa, matxuren ondoriozko kostuak, funtzionamendu-geldialdiak eta horien funtzionamendu txarrari lotutako emisioak murriztuz, eta erakundearen energia-eraginkortasuna eta ingurumen-jarduna hobetuz.
		2.1.7 Ostalaritzan beroa berreskuratzea sistemak ezartzea (sukaldaritza eta ostatua)	Ostalaritzan, hotz-ekipoetan, galdaretan, labeetan, aireztapen-airean eta abarretan sortutako hondar-energia termikoa atzematea eta berreraabiltzea ahalbidetuko duten sistemak ezartzea bideragarritasun tekniko eta finantzarioa baloratzea. Adibidez, hotz-ekipoen beroa aprobetxatzea bero-trukagailuen bidez, ur bero sanitarioa edo klimatizazioa sortzeko.	Beroa berreskuratzea sistemak ezartzearen esker, lehen alferrik galdutako bero-energia hori beste ekoizpen-eragiketaren batean erabili daiteke; hala, erakundearen energia-eraginkortasuna murriztu egiten da, eta, ondorioz, energia gutxiago kontsumitu eta berotegi-efektuko gas gutxiago isurtzen dira.
	2.2 Berriztagarriak ezartzea eta erregai fosilak beste batzuek ordezkatzea	2.2.1 Autokontsumoa	Energia-autokontsumoaren bideragarritasun tekniko eta finantzarioa aztertzea. Autokontsumoa da erakundeak berak energia elektrikoa sortzea iturri berriztagarrietatik abiatuta (panel fotovoltaikoak, turbina eolikoak...), berak erabiltzeko. Autokontsumorako beste modu bat komunitate energetiko batean sartzea edo halako bat sortzea da. Horri esker, gertuko beste erakunde batzuekin lankidetzan jardun daiteke, energia-komunitateak dituen iturri berriztagarrietatik energia elektrikoa sortzeko, kontsumitzaile, kudeatzeko eta partekatze, eta, hala, mendeotasun energetikoa murrizteko.	Autokontsumoak onura esanguratsu batzuk dakartza. Besteak beste: - Energiaren kostuak murriztea. Hasiarako inbertsioa handia izan daitekeen arren, autokontsumoa denboran zehar amortizatzen da. - Energia-kostuetan egonkortasun handiagoa. - Energia-independetzia. - Berotegi-efektuko gasen emisioak murriztea. - Soberako energia biltzeiratzeko edo sarera isurtzeagatik konpentsazioa lortzeko aukera. - Eta abar.

XEDEA	JARDUERA-ILDOAK	NEURRIAK	ZER	ZERTARAKO
2. Balio-katearen deskarbonizazioa		2.2.2 Hornidura elektrikoaren jatorri berriztagarria ziurtatzea	Iturri berriztagarrien Jatorri Bermedun hornidura elektrikoa kontratatzea, Merkatuen eta Lehiaren Batzorde Nazionalak (MLBN) ziurtatuta. Ziurtagiri horrek kontratatutako energia elektrikoaren jatorria % 100 berriztagarria dela ziurtatzen du.	Elektrizitate-horniduraren jatorri berriztagarria ziurtatzea, eta, ondorioz, berotegi-efektuko gasen emisioak murriztea.
	2.3 Logistika eta mugikortasun jasangarria	2.3.1 Hornidura-kateko eta banaketako berotegi-efektuko gasen emisioak murriztea	Hornikuntza- eta banaketa-katearen logistikari lotutako berotegi-efektuko gasen emisioak murrizteko helburuak eta neurriak ezartzea. Hornidura-katean, garraioaren zati handi bat hornitzaileek egiten dute zuzenean. Hornikuntza egiteko ibilgailuren bat izanez gero, aztertu, berrituz gero, ikatza kentzeko eta isuriak murrizteko irizpideak ibilgailuen hautaketan (ibilgailu elektrikoak, hibridoak, PGL, deskarbonizatutako erregaiak... lehenestea), eta haren karga optimizatzea. Era berean, produktuak erakundetik kanpoko enpresek banatzen dituzte. Ibilgailu propioak izanez gero, berrituz gero, sartu deskarbonizazioa eta isuriak murrizteko irizpideak ibilgailuen hautaketan. Hotz-ganbera edo izozkailua duten ibilgailuak izanez gero, erabili ingurumenaren aldetik jasangarriak diren hozgarriak, eta egin prebentziozko mantentzea, hozgarri-ihesak saihesteko.	Erakundeko produktuen garraioak eragindako emisioak murriztea.
		2.3.2 Lantokirako joan-etorrietan berotegi-efektua eragiten duten gasen emisioak murriztea	Langileak lantokira joateko erraztasunak ematea. Neurri hauek har daitezke: - Bizikletaren erabilera sustatzea; adibidez, bizikletentzako aparkaleku seguruak, lantokian duxadun aldagelak edo bestelako pizgarriak jarritz. - Garraio publikoaren erabilera sustatzea, ordutegiak egokitzeko aukera edo bestelako pizgarriak emanez. - Garraio partekatua edo carpooling-a sustatzea. Inguruan bizi diren eta joan-etorria batera egin nahi duten langileak konektatzen laguntzea. - Ibilgailu elektrikoak eta kargatze-puntuak sustatzea inguruetan, hibridoak, PGL, etab. - Arrazoi profesionalengatik egiten diren joan-etorrie edo bidaietan, garraibide jasangarrienak lehenestea, adibidez, trenbideko garraioa bultzatzea, hegazkinez egiten diren joan-etorrien ordez.	Langileak lantokira joateak sortzen dituen emisioak murriztea.
		2.4.1 Zirkulartasun-plan bat garatzea eta ezartzea	Ekonomia zirkularra ondasunen eta zerbitzuen ekoizpen- eta kontsumo-estrategia bat da, eta bi ardatz ditu: batetik, eskura dauden baliabideak optimizatzea, produkzio-zikloaren barruan ahalik eta denbora gehien iraun dezaten (energiaren erabilera mugatzea barne), eta, bestetik, ahalik eta hondakin gutxien sortzea eta sortzea saihestu ezin den hondakinak ahalik eta gehien aprobeztatzea. Ekonomia zirkularrerako ekintza-plana dokumentu batean jasotako estrategia- eta neurri-multzotz egituratu bat da, , baliabideak optimizatzeko, baliabide berriztaezinen erabilera eta erakunde baten barruan hondakinak ekoizpena murriztuz. Zirkulartasun-planek lehentasunezko arloetan (energia, ura, materialak, hondakinak eta abar) zuzenean esku hartzeko ekintzak aurreikusi behar dituzte, erakundeak diseinatutako borondatearen eta estrategiaren arabera. Merkataritza txikiak eta ostalaritzan diharduten zerbitzuen sektoreko enpresen kasuan, honako hauek nabarmendu behar dira: - Energia-beharra murriztea, aurrezpen eta efizientzia energetikorako praktikak eta neurriak hartuz, bai eta energia-iturri berriztagarrietatik sortutako energia erabiltzea ere, ahal den guztietan. - Baliabideen kontsumoa murriztea. Inbentarioak optimizatzea. Elikagaiak alferrik galtzea murriztea. - Ur-kontsumoa murriztea. - Hondakinak sortzea murriztea eta behar bezala kudeatzea. Ahalik eta ongi gutxien erabiltzea. - Garraio jasangarria. - eta abar.	Zirkulartasun-plan bat ezartzeak baliabideak (materialak eta energetikoak) optimizatzea bultzatzen du, eragiketa-kostuak murrizten ditu, hondakinak sorrera minimizatzen du, eta abar. Horrek erakundearen irudia hobetzen du eta egokitzeko eta lehiatzeko gaitasuna handitzen du.

XEDEA	JARDUERA-ILDOAK	NEURRIAK	ZER	ZERTARAKO
		2.4.2 Ingurumen-jasangarritasuneko irizpideak gehitzea, hornitzaileak, ondasunak eta zerbitzuak hautatzean	Erakundearen erosketa-prozesuetan ingurumen-irizpideak txertatzeak lagundu dezake garatutako jarduera zeharka deskarbonizatzen. Ingurumen-jasangarritasuneko irizpideak sartzea ondasunen eta zerbitzuen hornitzaileen hautaketan: - Hornidura-kate osoan ingurumen-inpaktua kontuan hartzea eta ebaluatzea (lehengaiak, makineria eta ekipok, kontratatutako beste produktu, ondasun edo zerbitzu batzuk, eta abar), eta ingurumenaren aldetik jasangarriak diren hornitzaileak lehenestea. Horretarako, hornitzaileen hautaketan ingurumen-ebaluazioko irizpideak garatu eta integratzea (baliabide naturalen erabilera jasangarria, eraginkortasun energetikoa, hondakinen kudeaketa..., adibidez, hornitzaileak praktika jasangarriekin duen konpromisoa frogatzen duten ingurumen-ziurtagiriak aurkeztuta). - Hurbileko hornitzaileei laguntzea, garraioko isurketak minimizatuz eta tokiko ehun ekonomikoa dinamizatzen lagunduz. - Hornitzaileak ekoizpen- eta hornidura-praktika jasangarriak inplementatzera bultzatzea. Jasangarritasun-irizpideak sartzea lehengaien, ekipoen, ondasunen eta zerbitzuen erosketan: - Lehenetasuna ematea sasoiko produktuen eta zero kilometroko produktu ekologikoen salerosketari eta solteko produktuen salerosketari. Etiketak edo ziurtagiri ekologikoak dituzten produktuak aukeratzea, jasangarritasuna eta ingurumenarekiko errespetua sustatzen baitute. - Ingurumenaren aldetik jasangarriak diren produktuak, ondasunak eta zerbitzuak erostea. Eraginkortasun energetikoko irizpideak sartzea ekipok eta makineria hautatzean. Energia berriztagarrien erabilera bultzatzea, hala nola elektrifikazioa, sorkuntza berriztagarriarekin, edo erregai alternatiboen erabilera. - Gas hozgarri kutsatzaileak ordeztzea. Atmosfera berotzeko potentzial txikia duten hozgarriak erabiltzea, hala nola amoniakoa (NH3 edo R717), karbono dioxidoa (CO2 edo R744), hidrokarburoak, bereziki propanoa (R290), eraginkortasunagatik, edo glikola erabiltzea bigarren mailako hozgarri fluido gisa. Estatuan, otsailaren 17ko 115/2017 Errege Dekretua aplikatu behar da, gas fluordunen eta horietan oinarritutako ekipoen merkaturatzea eta manipulazioa arautzen duena. - Ingurumenaren ikuspegitik kritikoak diren produktuak eta zerbitzuak identifikatzea eta horiek ordeztzen saiatzea. - Produktu arriskutsuak, hala nola lubrifikazio-olioak eta garbiketa-produktuak, jasangarriagoak diren beste batzuekin ordezkatzearen bideragarritasuna aztertzea, hala nola landare-olio biodegradagarriekin eta garbiketa-produktu biodegradagarriekin.	Hornidura-katetik datozen emisioak murriztea, ingurumenaren aldetik iraunkorrak diren ondasun eta zerbitzuen erabilera bultzatuz eta ekonomia zirkularra sustatuz. Sasoiko elikagaiak, ekologikoak eta zero kilometrokoak sustatu eta erabiltzeak aurrezteak dakar garraioan, produktuak mantentzeko premian eta abarretan, eta horrek erakundearen karbono-aztarna murrizten eta tokiko ehun ekonomikoa mantentzen eta dinamizatzen laguntzen du.
	2.4 Ekonomia zirkularra	2.4.3 Hondakin gutxiago sortzea eta elikagaien hondakinak murriztea	Hondakinen sorrera eta elikagaien alferreko galra murrizteko neurriak eta praktikak ezartzea: - Sortutako hondakin motak aztertzea eta sortzen diren eremuak identifikatzea. - Inbentarioa optimizatzea soberakinak saihesteko edo murrizteko. Erabileraren maiztasuna eta benetako beharrak ezagutzea eta inbentarioa digitalizatzea lagungarri izan daiteke zeregin horretan. - Elikagaiak biltegitratzeko baldintzak behar bezala mantentzea. - Produktuen iraungipena saihestea, biltegitratutako produktuen kontrol egokia eginez. Berriz ere, inbentarioa digitalizatzeak erraztu egin dezake zeregin hori. - Gizarte-erakundeekin lankidetzan aritzea elikagai-soberakina emateko. Jatetxeen arloan, soberan dauden anoak eramateko aukera ematea bezeroei. - Produktu toxikoak edo arriskutsuak ingurumenerako kaltegarriak ez diren produktuekin ordezkatzeta. Horren adibide ona da detergenteak eta garbitzaile biodegradagarriak eta ez-korrosiboak erabiltzea, ez diren ordez. - Ontziratu gabeko produktuak erosteak alferreko ontziratzea saihesten du. Merkataritzan, ontzi eta bilgarrien erabilera murriztea, beharrezkoak ez direnak ezabatzea eta material birziklatu edo birziklagarriekin egindako ontzi eta poltsa biodegradagarriak erabiltzea. Ostalaritzan, saihestu erabilera bakarreko materialak eta tresnak, hala nola paperezko mahai-zapiak eta ahozapiak, zurezko mahai-tresnak, edarietarako lastotxoak, etab., baita plastikozko botilak eta poltsak ere.	Erakundeak sortutako hondakin-kopurua eta edukiontzira botatzen diren elikagai-kopurua murriztea.

XEDEA	JARDUERA-ILDOAK	NEURRIAK	ZER	ZERTARAKO
		2.4.4 Sortutako hondakinen kudeaketa egokia	Hotz-beharrak dituzten saltoki txikietan eta ostalaritzan sortutako hondakin gehienak etxeko hondakinekin pareka daitezkeen hondakinak dira, eta horietako gehienak materia organikoak dira, eta, ondoren, papera. - Sortutako hondakinak aztertzea, sortutako hondakin motak ezagutzeko eta sortzen dituzten eremuak identifikatzeko. - Hondakinak jatorrian bereiztea eta dagokien edukiontzian uztea (organikoa, ontziak, beira, papera eta kartoia eta errefusa). - Langileek hondakinak kudeatzeko politika ezagutzen dutela ziurtatzea. - Hondakinarriskutsuak (garbiketa-produktuak, intsektizidak, herbizidak, ongarriak...) modu seguruan biltegitratzea. - Erabilitako landare-olioa behar bezala kudeatzea, hustubideetatik isurtzea saihestuz, baimendutako kudeatzaileen bidez, ondoren birziklatzeko. - Udal-bilketa-sistemak zuzenean kudeatzen ez dituen hondakinak (ekipamendu elektronikoak...) kudeatzaile baimenduari ematea.	Hondakinak sortzeari lotutako ingurumen-inpaktua gutxitzea.
		2.4.5 Erakundearen ur sanitarioaren kontsumoa eta ur bero sanitarioaren energia-kontsumoa murriztea	Ostalaritzan, eta bereziki turismo-ostatuaren azpisektorean, ur sanitarioaren kontsumoa eta ur bero sanitarioa (UBS) lortzeko energia-kontsumoa oso handiak dira. Horri dagokionez, garrantzitsua da nabarmentzea Eraikuntzaren Kode Teknikoaren (EKT) HE4 oinarritzko dokumentuak ezartzen dituela arauak eragindako eraikinek (eraikuntza berriko eraikinak, eraikinean edo sorkuntza termikoko instalazioan eraberritze osoak, erabilera bereizgarriaren aldatetako, handitzeak...) UBS ekoizteko erabilitako gutxieneko energia berriztagarri kantitatea. Eraikinetako instalazio termikoak Eraikinetako Instalazio Termikoen Erregelamendua onartzen duen uztailaren 20ko 1027/2007 Errege Dekretuak eta haren ondorengo aldatetako arautzen dituzte. Jarraian, ur sanitarioaren kontsumoa eta berotzeko behar den energia murrizteko zenbait ekintza identifikatzen dira: - Zentzuzko ur sanitarioaren gehieneko tenperatura (45 °C inguru) ezartzea, gehiegizko tenperatura eta horri lotutako kontsumo energetikoa saihestuz. Merkatuan bada posizio neutroan ur hotza baino ematen ez duen txorrotarik, nahi ez den ur beroaren beharrik gabeko energia-kontsumoa saihesteko. - Uraen kontsumoa hilerko kontrolatzea eta erregistratzea, ahal dela, ur beroaren eta hotzaren erabilera eta jarduera-eremua bereizita (adibidez, turismo-ostatuaren kasuan: pisuak, sukaldeak, eremu komunak, kanpoaldeak eta abar). - Establezimenduko iturgintza berrikusteko eta mantentzeko programa bat ezartzea, izan daitezkeen galerak detektatu eta konpontzeko. - Ur-kontsumoa murriztea: emari-murriztaileak instalatzea, tenporizadoreak jartzea konketa arruntetako txorrotetan, pultsadore bikoitzeko sistemak zisternetan, presurizatutako deskarga duten pixatokiak, pedal-txorrotak, txorrotak irekita edukitzean sortzen den xahutzea saihesteko gailuak, batez ere dutxetan, erabiltzailearentzako tenperatura egokira iritsi arte... - Bezeroak sentsibilizatzeko seinaleak eta kartelak instalatzea. - Ura berrerrabiltzea, adibidez, konketetako ura zisternetara bideratzea. Berdeguenean kasuan, arrisku automatikoa eguneko lehen edo azken orduan programatzea, arrisku-sistemaren mantentze egokia egitea eta euri-uraren bilketa baloratzea, lorezaintzan edo kanpoaldean garbiketaren erabiltzeko. Garbitegi-zerbitzu propioa izanez gero, ahalik eta kargarik handiena duten garbigailuak eta lehorgailuak programa egokienean erabiliz eraginkortasunez erabiltzen direla ziurtatzea, ura aurrezteko programak edo eko programak eta hotzean edo tenperatura baxuan garbitzeko zikloak lehenetsiz. Aurrezteko neurriak sustatzea, hala nola eskuoihalak bezeroak berak eskatuta aldatzea.	Erakundearen ur sanitarioaren kontsumoa murriztea, baita ur bero sanitarioa (UBS) lortzearekin lotutako energia-kontsumoa ere.
	2.5 Trantsizio energetikoaren eta ekonomia zirkularraren arloko prestakuntza eta espezializazioa ematea langileei	2.5.1 Langileak trantsizio energetikoaren eta ekonomia zirkularraren arloan gaitzea	Langileei beharrezko ezagutzak eta trebetasunak ematea trantsizioaren, energia-eraginkortasunaren eta ekonomia zirkularraren arloan, prestakuntza- eta sentsibilizazio-programak eta -saioak garatuz. Honela egin daiteke: - Barne-prestakuntza: gai horietan adituak diren erakundeko barne-langileek programak, tailerrak, mintegiak eta abar ematea. - Kanpoko adituekiko lankidetzak: prestakuntza espezializatua ematen duten kanpoko aholkulariak kontratatzea. - Lineako baliabideak: online ikastaroak, webinarrak, hezkuntza-materiala...	Langile gaituak: - Erakundearen politikarekin bat egiten laguntzen du. - Erakundearen eragiketetan energia-eraginkortasuna hobetzeko, materialen hondakinak minimizatzeko eta hondakinak murrizteko aukera berriak identifikatzen laguntzen du. - Ingurumen- eta energia-erregulazioak betetzen lagun dezake, eta, horrela, lege-arazoak eta zigorak saihestu.

XEDEA	JARDUERA-ILDOAK	NEURRIAK	ZER	ZERTARAKO
3. Deskarbonizazioaren finantzaketa	3.1. Erakundearen deskarbonizazioa errazten duten finantziario-lerroak identifikatzea	3.1.1 Administrazioen diru-laguntzak lortzea	Energia aurrezterea eta eraginkortasunera bideratutako jarduerak itzulkin ekonomikoak badituzte ere, gaur egun administrazioen laguntza ekonomikoa ere badute, hala nola Gipuzkoako Foru Aldundiarena, Eusko Jaurlaritzarena edo Energiaren Euskal Erakundearena. - Gipuzkoako Foru Aldundia: https://egoitza.gipuzkoa.eus/eu/dirulaguntzak - Eusko Jaurlaritza: https://www.euskadi.eus/gobierno-vasco/tramites-servicios/?r01kQry=tT:ayuda_subvencion;cO:r01epd0122e4ed314423e0db04c97a47b5baa317f,r01epd0122e4edf39923e0db0b11fff216b637726;mA=documentLanguage.EQ.es,pcedureCollection.EQ.0,procedureStatus.EQ.16;pp:r01PageSize.20;p:Inter,Inter_portal&r01SearchEngine=meta - Energiaren Euskal Erakundea: https://www.eve.eus/Programa-de-ayudas?lang=es-es	Dirulaguntza publikoen bidez deskarbonizazioa finantzatzeko baliabideak lortzea.
		3.1.2 Zerga-arintzeak lortzea	Zerga-arintzeak lortzea, erakundearen deskarbonizazioa errazteko. Sozietateen gaineko Zergari buruzko urtarilaren 17ko 2/2014 Foru Arauaren 65. artikulua, garapen jasagarria, ingurumenaren kontserbazioa eta hobekuntza eta energia-iturrien aprobetxamendu eraginkorra bideratzen duten proiektuei lotutako inbertsio eta gastuengatiko kerkariari buruzkoak, aurreikusten du egindako inbertsioen zenbatekoaren zati bat kendu ahal izango dela: - Teknologia Garbien Euskal Zerrendan dauden teknologia eskuratzeko berekin dakar ekipoaren inbertsio-kostuaren % 30eko kerkari fiskala aplikatzea. Teknologia Garbien Euskal Zerrenda EAEko lehiakortasun-, ingurumen- eta energia-politiken arabera lerrotatutako ekipo industrialen zerrenda da. Zerrenda horretan, sektorean aplikatu daitezkeen teknologia daude, hala nola panel fotovoltaikoak edo kondentsazio-galdarak, besteak beste. Teknologia Garbien Euskal Zerrenda esteka honetan kontsulta daiteke:https://www.ihobe.eus/teknologia-garbien-euskal-zerrenda - Garapen jasagarria, ingurumenaren kontserbazioa eta hobekuntza eta energia-iturrien aprobetxamendu eraginkorra helburu duten proiektuei lotutako gainerako inbertsioetarako, egindako inbertsioen zenbatekoaren % 15eko kerkaria aurreikusten du.	Zerga-arintzeen bidez deskarbonizazioa finantzatzeko laguntza.
		3.1.3 Bankuetatik mailegu berdeak lortzea	Mailegu berdeak lortzea baldintza onuragarrietan, erakundearen deskarbonizazioa errazteko. Mailegu edo kreditu berdeak garapen iraunkorreko proiektuak finantzatzeko ematen diren maileguak dira, hala nola, erreforma energetikoa, autokontsumorako instalazioa, ekipoak eta makinak kontsumo txikiagoko eta jasagarriagoko beste batzuekin ordezkatzeko, ibilgailu elektrikoak, hibridoak edo errekuntza alternatibokoak erostea, lantokiaren eraginkortasun energetikoa hobetzea, etab. Kontsultatu zure finantza-erakundeari, mailegu horiei buruzko informazio gehiago lortzeko.	Deskarbonizazioa mailegu berdeen bidez finantzatzeko baliabideak lortzea.
4. Deskarbonizazioaren azelerazioa	4.1 Teknologiaren eta produktuaren diseinuaren hobekuntza bizkortzea	4.1.1 Benchmarkinga egitea	Sektoreko enpresa liderrek gauzatutako jardunbide, teknika, ekoizpen-prozesu, produktu eta zerbitzu onenak aztertzea eta konparaziozko ebaluazioa egitea (benchmarking) , enpresaren jarduna bera hobetzeko aukera emango duten neurriak ezartzeko eta egokitzeak. - Aurrezteko, energia-eraginkortasunerako eta energia berriztagarrietarako neurriak eta praktikak. - Mugikortasun jasagarriko neurriak eta praktikak - Ekonomia zirkularreko neurriak eta praktikak. Teknologia berriei, prozesuei, legeriari eta abarri buruzko informazioa jasotzeko modu on bat da elkarte sektorial, kluster edo hub bateko kide izatea, ingurumenaren ikuspegitik kritikoak diren produktu eta zerbitzuak sustatzen dituztenak eta horiek ordeztzen eta enpresen arteko lankidetzan laguntzen dutenak.	Benchmarking-ak aukera ematen du beste erakunde batzuen berrikuntza eta ikuspegi arrakastatsuak ikasteko, eta horrek aukera ematen du diseinuan, ekoizpen-prozesuetan eta produktuetan hobetzeko aukerak identifikatzeko eta erakundearen beraren egokitzeko eta lehiatzeko gaitasuna hobetzen dutenak hartzeko.
5. Berotegi-efektuko gasen isurketen konpentsazioa	5.1 Berotegi-efektua eragiten duten gasen emisioen konpentsazioa lurraldean bertan	5.1.1 Deskarbonizazio-ekintzen bidez ezabatu ezin izan diren emisioak konpentsatzea	Ekoizpen-jardueran sortzen diren berotegi-efektuko gasen emisioak gehiago murriztu ezin direnean, gainerako berotegi-efektuko gasen emisioak konpentsa daitezke, erabat edo partzialki. Isuriaren konpentsazioa enpresak sortutako isurketekiko proportzionala den diru-kopuru bat ematean datza, CO₂ isurtzea saihesteko duten edo isuritakoa harrapatuko duten proiektuetarako. Gipuzkoak Borondatezko Karbono Funts bat du emisioak konpentsatzeko, lurraldean bertan gauzatu daitezkeen proiektuen bitartez. Konpentsazioa dohaintza moduan egiten da, eta irabazi-asmorik gabeko erakundearen zerga-arabideari eta mezenasgoaren zerga-pizgarri buruzko apirilaren 7ko 3/2004 Foru Arauan aurreikusitako pizgarri fiskalei atxiki ahal izango zaie; horren arabera, karbono-funtsari egindako dohaintzak eta ekarpenak partida kengarritzat hartuko dira sozietateen gaineko zergaren zerga-oinarria zehazteko. https://naturklima.eus/gipuzkoako-borondatezko-karbono-funtsa-eu-820.htm	Deskarbonizazio-neurrien bidez ezabatu ezin izan diren BEG isuriak konpentsatzea. Klima-neutraltasunak berotegi-efektuko gasen zero isuri garbi lortzea esan nahi du. Klima-neutraltasuna isuriak murriztuz lor daiteke, eta isuriak gehiago murriztu ezin direnean, gainerakoak konpentsatuz. Konpentsatutako CO₂ kantitateak erakundeak urtearen buruan sortutakoa berdintzen edo gainditzen badu, klima-neutraltasuna lortu duela ulertuko da.